

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز سه شنبه ۱۵ فروردین ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

۱ - تصویب صورت مجلس	۴ - تصویب نمایندگی آقای مهندس فریور
۲ - مذاکرات راجع بدستور	۵ - اجرای مراسم تجلیف از طرف بیست نفر از آقایان نمایندگان
۳ - انتخاب بقیه اعضای هیئت رئیسه	۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید)

صورت مجلس روز دو شنبه ۱۴ فروردین ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند ***

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد. چند نفر از آقایان اجازه خواسته اند آقای امینی فرمایشی دارید؟

امینی - بنده خواستم از حسن نظری که آقایان نسبت به بنده ابراز میدارند تشکر نموده و ضمناً هم عرض کنم که بنده داوطلب مقام منشی گری نیستم استدعا میکنم که آقایان آراء خودشان را خراب نکنند.

رئیس - آقای مجد ضیائی.

مجد ضیائی - بنده هم باتشکر از آقایان خواستم عرض

کنم که بنده هم کاندید منشی گری نیستم و تقاضا میکنم آقایان آقای ذوالفقاری را انتخاب بفرمایند چون در فراکسیون هم قرار شده بود که ایشان را انتخاب کنند و يك تذکری هم خواستم نظر بسوابقی که از منشی گری دارم عرض کنم و آن این است که خوبست آقایان یکی از منشی های سابق آقای طوسی یا آقای هاشمی را انتخاب بفرمائید چون این آقایان اطلاعات کاملی از امور پارلمانی دارند و در بعضی مواقع شاید لازم باشد که تذکراتی بمقام ریاست بدهند.

[۲ - مذاکرات راجع بدستور]

جمعی از نمایندگان - دستور.

(مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

* عین مذاکرات مشروح چهاردهمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

** اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : حسن کفائی - سبف پور فاطمی - مؤید قوامی - آقا سید ضیاءالدین طباطبائی - دکتر مصدق آقارضا نهر انچی

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر کشاورز - دکتر شفق - دکتر رادمنش - نقابت

رئیس - دو فقره پیشنهاد شده است راجع به پرونده آقای مهندس فریور ولی بنده عقیده ام این است که چون وقت داریم احتیاج به تغییر دستور نیست اول انتخاب هیئت رئیسه را تمام میکنیم بعد هم پرونده آقای مهندس فریور را مطرح کنیم آقای فولادوند.

فولادوند - با اعتبارنامه آقای مهندس فریور خیال نمیکنم کسی مخالف باشد عقیده بنده این است که قبلاً پرونده آقای مهندس فریور مطرح شود بعد بقیه انتخاب هیئت رئیسه بعمل آید.

رئیس - آقای هاشمی.

هاشمی - گاهی در مجلس سیزدهم دیده میشد بدون اینکه يك موجبی در کار باشد دستور تغییر مییافت و اینکار خوب نیست در این دوره تکرار شود الا آن وقت داریم یکساعت ونیم بظهر است و کار زیادی هم نداریم فقط انتخاب سه نفر منشی است و سه نفر کارپرداز و بعد هم به پرونده آقای مهندس فریور میپردازیم (صحیح است)

[۳ - انتخاب بقیه اعضاء هیئت رئیسه]

رئیس - پس بطوری که منظور آقایان است شروع می کنیم با انتخاب بقیه هیئت رئیسه - انتخاب سه نفر منشی با انتخاب جمعی. آقایان نظار تشریف بیاورند.

(اخذ آراء بعمل آمده و پس از استخراج نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

مهره تفتیشیه ۸۵ اوراق رأی ۸۶

آقای هاشمی ۴ رأی آقای طوسی ۵۰ رأی آقای جواد مسعودی ۴۴ رأی آقای ذوالفقاری ۳۶ رأی آقای تیمورتاش ۳۰ رأی آقای دکتر کشاورز ۲۹ رأی آقای امینی ۲ رأی آقایان بوشهری - دکتر شفق - ملک مدنی - افخمی - مظفرزاده - مخبر فرمند هر يك يك رأی.

رئیس - آقای هاشمی ۵۴ رأی آقای طوسی ۵۰ رأی آقای مسعودی ۴۴ رأی آقای ذوالفقاری ۳۶ رأی آقای تیمورتاش ۳۰ رأی آقای دکتر کشاورز ۲۹ رأی دارند

بنابر این آقایان هاشمی و طوسی و مسعودی انتخاب شدند. آقای اقبال.

اقبال - این دو روزه يك عده از آقایان و مخصوصاً آقای مخبر فرمند با بنده مذاکره فرمودند که بنده در کار مباشرت کاندید بشوم ولی بنده کاندید نیستم و گمان میکنم خود آقای مخبر فرمند با سوابقی که در کارپردازی دارند شایسته باشند و بهتر اینست که آقایان ایشان را در نظر بگیرند.

رئیس - شروع می شود با انتخاب سه نفر کارپرداز به انتخاب جمعی

(اخذ آراء بعمل آمده و پس از شماره مهره های تفتیشیه و اوراق قلمی و استخراج آراء نتیجه بقرار ذیل حاصل شد)

مهره تفتیشیه ۸۹ اوراق رأی ۸۹

آقای افخمی ۶۵ رأی آقای مرآت اسفندیاری ۶۳ رأی آقای مخبر فرمند ۵۹ رأی آقای مظفرزاده ۳۴ رأی آقای فداکار ۱۳ رأی آقای نبوی ۱۳ رأی آقای اقبال ۳ رأی آقایان اخوان - امامی - بوشهری - دکتر معظمی - ملک مدنی - دکتر کشاورز - رستم کیو - فریور هر يك يک رأی

رئیس - عده آراء ۸۹ آقای افخمی ۶۵ رأی آقای مرآت ۶۳ رأی آقای مخبر فرمند ۵۹ رأی آقای مظفرزاده ۳۴ رأی آقای فداکار ۱۳ رأی آقای نبوی ۱۳ رأی دارند بنابر این آقایان : افخمی و مرآت اسفندیاری و مخبر فرمند به اکثریت انتخاب شدند. آقای ملک مدنی.

ملك مدنی - بنده در این موقع که انتخابات هیئت رئیسه خاتمه پیدا کرده است خواستم عرض کنم آقایان که طرف اعتماد مجلس هستند و بهر حال هم اشخاص شایسته هستند بایستی در کارپردازی مجلس يك قدمهای مؤثری بردارند مجلس انتظار دارد همانطور که در دوره چهاردهم مجلس شورای ملی آماده است که اصلاحات را در کشور شروع کند عقیده من اینست که اول اصلاحات باید از مجلس شورای ملی شروع شود و آقایان کارپردازان باید بدون رعایت و

ملاحظه صراحتاً اینجا عرض میکنم نظم و دیسیپلین را برقرار کنند و هر کس که انجام وظیفه نمیکند دستش را بگیرند و بیرون کنند. مجلس باید رویه اش نمونه باشد برای وزارت خانه ها همانطور که سابق هم بوده بنده خواستم این مطلب را بعرض آقایان برسانم که آقایان نباید سستی بخرج بدهند و همانطوریکه مجلس و همه آقایان نمایندگان انتظار دارند امیدواریم دستگاه مجلس و کارپردازی طوری باشد که مدل و نمونه باشد برای وزارتخانه ها.

رئیس - عرض کنم فعلاً که انتخاب هیئت رئیسه تمام شد و خاتمه پیدا کرد همین فردا با آقایان اعضاء خبر داده میشود جلسه تشکیل داده و راجع بهمین موضوعی که فرمودند تصمیم بگیرند.

[۴ - تصویب نمایندگی آقای مهندس فریور]

رئیس - اعتبارنامه آقای مهندس فریور مطرح است. آقای سیف پور فاطمی شرحی بوسیله آقای فرخ نوشته اند قرائت میشود.

بوسیله جناب آقای فرخ نماینده محترم مجلس. مجلس شورا بمجلسی نظر به اینکه اینجانب سه روز است به تب شدید مبتلا و بواسطه ادامه کسالت نمیتوانم در مجلس حاضر شوم بدینوسیله مخالفت خود را با آقای فریور مسترد میدارم.

سیف پور فاطمی

رئیس - رأی میگیریم باعتبارنامه آقای مهندس فریور آقایانیکه موافقت قیام فرمایند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد. بعد از این اعتبارنامه آقای حکمت است آقای دکتر زنگنه آقای روحی فرمایشی دارید.

روحی - عرض کنم حالا که انتخاب هیئت رئیسه تمام شد انتخات کمیسیونها هم مطابق نظامنامه باید بعمل آید و بنده خواستم تقاضا کنم که برای انتخاب کمیسیونها و مقدمات آنها هم زودتر اقدام شود که مجلس کاملاً برای کار حاضر باشد. (صحیح است)

رئیس - آقای کلظمی

کلظمی - اطلاعی از يك ذنبع رسمی بمجلس رسیده که در رأی مجلس مؤثر است و آن این است که بین آراء آقای تهرانی و آقای حکمت کویا در جمعها اشتباه شده و هر کدام ممکن است مقدم و مؤخر باشد و این موضوع البته در فکر ما در رأی رفقای ما نتیجه اش زیاد است و بلین جهت عقیده دارم که اگر مجلس موافقت کند هر دو موضوع از دستور خارج شود (صحیح است) زیرا این در تصمیمات مجلس و در رأی ما تأثیر زیادی دارد (صحیح است)

رئیس - آقای ملک مدنی

ملك مدنی - بنده هم میخواهم عرض بکنم که اگر خبری داده شده این خبر انشاء الله صحت داشته باشد این رفع مشکلات را میکنند برای خاطر اینکه بطوری که مشهود شد در مجلس و افکار عمومی توجه با آقای فیروز آبادی و آقای تهرانی هر دو هست و این جریان ممکن است رفع مشکل را بکنند و افکار عمومی هم رعایت شده باشد زیرا بعد از مراجعه بآن دفاتر باید موضوع از لغافه در بیاید یعنی این يك مطلب اساسی است که اگر در دفاتر يك اشتباهی باشد باید اشتباه صحیح بشود. بعقیده بنده اگر آقایان موافقت فرمایند که بعد از ظهر شنبه تشکیل بشود و آقای دکتر زنگنه که مخبر شعبه هستند و آقای فرمند که رئیس شعبه هستند ایشان بفرستند دفاتر را بیاورند و آقای سر و ش هم يك مرد پاکدامنی است و اهل غرض و مرض هم نیست و البته همه آقایان سابقه دارند این را بیاورند و رسیدگی کنند اگر واقعاً اشتباهی شده است رفع شود (صحیح است) که مجلس بتواند از روی قضاوت عادلانه رأی داده باشد.

رئیس - آقای مخبر هم موافقت کردند. آقای دکتر شفق دکتر شفق - تذکر بنده این بود میخواهم عرض کنم چون اگر پرونده خود بنده هم مورد بحث واقع نشده بود سکوت میکردم ولی حالا تقاضا میکنم که پرونده آقایان برای فردا بطور قطع تهیه شود و جزو دستور بگذارند و فردا بگری بپیشنهاد فرمایند سه روز دیگر

اقبال - اجازه میفرمائید

رئیس - بفرمائید
آقایال - همانطور که آقای ملک مدنی فرمودند بنده می بینم در مجلس نسبت با آقای فیروز آبادی و نسبت با آقای تهرانی هر دو نظر مساعد و موافق هست، بنده از شعبه خواهش میکنم که امروز شعبه را تشکیل بدهند و این کار را انجام بدهند و فردا هم جلسه باشد

رئیس - آقای قبادیان
قبادیان - بنده راجع با آقای فیروز آبادی عرض داشتم ایشان شرحی به بنده نوشته اند... جمعی از نمایندگان این موضوع مطرح نیست

قبادیان - شرحی بوسیله بنده به مجلس عرض کرده اند چون این قسمت را که آقای ملک مدنی و سایر آقایان پیشنهاد کردند اگر ممکن میشود که این اشتباه رفع شود چه بهتر ولی اگر چنانچه مرتفع نشد بنده پیشنهادی که راجع با آقای فیروز آبادی کرده ام قرائت میکنم

رئیس - آقای طوسی
طوسی - بنده میخواهم خاطر آقایان را تذکر بدهم در تأیید فرمایش آقای زوخی که قبلا خود بنده هم متذکر میشوم بعرض بر شانم کمیسیونها کارش تمام نشده و کارهای دولت هم معوق مانده است بسا کارها دارند که مربوط به کمیسیونها است. اگر اجازه بفرمائید و مجلس موافقت بکند بهتر این نسبت که شعبه نمایندگان خودشان را انتخاب بکنند که بتوانند بکارهای خودشان برسند و الا بکارها متعوق میمانند (بصالح است)

رئیس - دو نظر هست یکی اعتراض تحلیف و یکی ختم جلسه
ملک مدنی - بنده بعهده بنده اقالا تا ظهر بیایم بکنیم و وقتی هم باقی است مسئله مراسم تحلیف هم چیزی و تطبیق و آکاره را نمایندگان است باین کار زمانه با انجام دهیم
رئیس - آقایان محترم طیبانی فرمایشی دارید...
مجد ضیائی - بنده خواستم عرض کنم با این ترتیب تشریفاتی که فرمودند برای شعبه تا فردا تشکیل بدهند بصورت مجلس

عادل مفتح خود صدیق و راستگو باشم و با اساس سلطنت و حقوق ملت خیانت ننمایم و هیچ منظوری نداشته باشم جز فواید و مصالح دولت و ملت ایران.

آقایان : آقای آقا سید محمد صادق طباطبائی - ذوالفقاری - مجد ضیائی - فاطمی - بنده وضو ندارم استدعا میکنم بماند برای جلسه بعد.

د کتر طاهری - مؤید ثابتی - نجومی - فولادوند - بیات - خاکباز - رفیع - ذوالقدر شجاع - د کتر کشاورز - کیو - نراقی - نبوی - نقابت - فرخ - اخوان - عامری - رحیمیان - دولت آبادی (در موقع بردن کلام الله

تهیه شود شاید یک مواعقی پیش بیاید که نتوانند آقای بیروش تشریف بیآورند بنابراین خواهش دارم جلسه را پس فردا تشکیل بدهید (نمایندگان - صحیح است)

اه - اجرای مراسم تحلیف از طرف بیست نفر از آقایان نمایندگان

رئیس - آقای دکتر شفق
د کتر شفق - بنده راجع بمراسم تحلیف یک تذکری داشتم امیدوارم محل بمظاهر نشود در مراسم تحلیف بنده در پرشر و شور ترین نقاط دنیا حاضر بوده ام یا مراسم تحلیف نباید اجراء شود و یا تمام تشریفات و احترامات باید رعایت شود در موقع اجرای مراسم تحلیف باید حال سکوت و ادب حکمفرما باشد بنده دیدم پریروز که مراسم تحلیف شروع شد آقایان مشغول صحبت و دید و بازدید و مذاکره بودند صحبت و همه صحت نیست در تمام دنیا مراسم تحلیف را با یک حالت سکوتی بجا میآورند با اجراء نکنید یا با اصول آن عمل کنید بقول آقای ملک مدنی مجلس باید سرمشق سایر جاها باشد (نمایندگان صحیح است)

رئیس - بعقیده بنده در تعقیب بیانات آقای د کتر شفق بر خاستن در موقع تحلیف هم در حکم همان صحبت کردن است و قتیکه بکنفر قسم میخورد آقایان بلند نشوند بیرون بروند

نمایندگان - صحیح است
رئیس - شروع میشود با اجرای مراسم تحلیف (در این موقع کلام الله مجید را به مجلس آورده و عموم حضار با احترام آن قیام نمودند) آقایان اسم برده شده زیر در محل کرسی خطابه حاضر و قسمنامه را بشرح ذیل قرائت و امضا نمودند

من که در ذیل امضا مینمایم خداوند را بشهادت میطلبم و بقرآن مجید قسم یاد میکنم مادام که حقوق مجلس و مجلسیان مطابق قانون اساسی محفوظ و مجزئی است تکالیفی را که بمن رجوع شده است مهما امکان با کمال راستی و درستی و جدو جهد انجام داده و نسبت با علو حضرت شاهنشاه مقتبوع

مجید مجدداً عموم حضار با احترام آن قیام نمودند.
۶۱ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - چون موقع ظهر است اگر آقایان موافقت بفرمایند جلسه را ختم میکنم جلسه آینده به روز پنجشنبه ۱۷ (پس فردا) سه ساعت پیش از ظهر موکول میگردد دستور جلسه هم انتخاب کمیسیونها و بقیه مراسم تحلیف و انتخابات تهران است.

[جلسه مقارن ظهر ختم شد]
رئیس مجلس شورای ملی - محمد صادق طباطبائی